

Okružnica

Britanija i Irska

Nadahnuti za uspon

Njemački regionalni susret

Samo mirovni poredak nudi sigurnost

Zemljotres i Covid

Nada za mirovni rad u Hrvatskoj

Photo: Shutterstock

Rad na pomirenju

Samoobvezivanje na Ekumensku povelju (Charta Oecumenica), koja je potpisana prije 20 godina od strane europskih Crkava, izazov je i za Church and Peace, napominje predsjedavajuća Antje Heider-Rottwilm.

Ovih mjeseci razmišljam često o budućnosti, o Strasbourgu. Hoće li biti moguće da se napokon ondje u rujnu/septembru sastanemo kao mreža Church and Peace na našoj godišnjoj konferenciji, te se uživo, licem u lice, susretnemo?

Ovih su mjeseci moje misli često usmjerene na prošlost, na Strasbourg. Prije 20 godina, u travnju 2001., ondje je potpisana Ekumenska povelja (Charta Oecumenica, COe) od strane predsjednika Konferencije europskih Crkava i Vijeća europske katoličke biskupske Konferencije.

Riječ je o tome da: „Na našem europskom kontinentu, između Atlantika i Urala, Sjevernog Rta i Mediterana, koji je danas više no ikad oblikovan pluralnom kulturom, želimo pristupiti Evanđeljem

za dostojanstvo čovjeka kao slike Božje te zajednički kao Crkve doprinostiti pomirenju naroda i kultura.“

Nakon europskog Ekumenskog skupa 1997. u Grazu, intenzivno se diljem Europe u Crkvama diskutiralo o različitim nacrtima – pa su se okupili mladi i stari, žene i muškarci iz cijele Europe, kako bi ovo potpisivanje proslavili molitvom i nadom u budućnost te kako bi se obvezali Povelju ispuniti životom.

„Blago mirotvorcima, oni će se sinovima/kćerima Božjim zvati“ (Mt 5,9). Tako stoji iznad III odjeljka Povelje, „Naša zajednička odgovornost u Europi“.

Samoobvezivanje Crkava je jasno i nedvosmisleno: „Zauzimamo se za mirovni poredak koji se temelji na nenasilnom rješavanju sukoba.

Osudujemo svaki oblik nasilja prema ljudima, osobito prema ženama i djeci. Pod pomirenjem se razumijeva poticanje socijalne pravednosti u i među svim narodima, prije svega smanjenje jaza između siromašnih i bogatih te prevladavanje nezaposlenosti. Zajedno želimo doprinijeti dostojanstvenom prihvaćanju migranata i migrantica, izbjeglih, tražitelja i tražiteljica azila u Europi.“ (III.8)

Samoobvezivanjem na COe smo uvijek iznova pred izazovom – kao mreža Church and Peace i Crkve, s kojima se borimo oko pronalaska puta nasljedovanja Isusa i oko jednoznačnosti nenasilne transformacije nasilja, te odbacivanja rata kao opcije.

dalje na 3. stranici

Impressum

Church and Peace

Europska mreža mirovnih crkava,
mirovno-crkveno orijentiranih zajednica,
duhovnih zajednica i mirovnih službi.

Redakcija:

Lydia Funck, glavna tajnica
Terri Miller

Međunarodni ured

Mittelstraße 4, 34474 Diemelstadt-Wethen,
Deutschland
Tel: +49 5694 9905506, Fax: +49 5694 1532
intloffice@church-and-peace.org
www.church-and-peace.org

Prijevod/Lektura:

Denis Jurić, Duška Borovac

Layout: Benji Wiebe, mennox.de

Produkcija: Marion Wiebe, mennox.de/it

Pronađite nas na društvenim mrežama:

- twitter.com/churchandpeace
- [instagram.com/church_and_peace/](https://www.instagram.com/church_and_peace/)
- [facebook.com/groups/1161641020530889](https://www.facebook.com/groups/1161641020530889)

Dobrovoljni prilozi za Church and Peace

Bankovni račun u Njemačkoj:

Bank für Kirche und Diakonie KD-Bank,
IBAN: DE33350601901014380015,
BIC: GENODED1DKD

Bankovni račun u Velikoj Britaniji:

Doznake u britanskoj funti naznačiti na
'Church and Peace' na: Gerald Drewett,
39 Postwood, Green, Hertford SG13 7QJ

SAD:

Doznake u američkim dolarima naznačiti na
'Ivester Church
of the Brethren (za: Church and Peace fund)'; na:
Ivester Church of the Brethren, 25056 'E'
Avenue, Grundy Center, Iowa 50638-8761, USA
(s potvrdom donacije Ivester Church of
the Brethren)

Članci označeni imenom ne odražavaju isključivo
mišljenje Church and Peace-a. Za sve pristigle
tekstove zadržavamo pravo na skraćivanje.

Mirovni rad u vremenima korone

Dragi čitatelji/ce,

kao što je Antje Heider-Rottwilm predstavila u uvodnom tekstu, dvadeset godina nakon Ekumenske povelje (Charta Oecumenica) rad na pomirenju u Europi ostaje stalni izazov i za Crkve.

I civilno društvo, kao i mnoge religijske zajednice, pokazali su se prilagodljivima naspram izazova korone. I mi u mreži Church and Peace pitamo se i dalje gdje je angažman za pravdu i mir moguć i nužan.

U ovom izdanju nalaze se primjeri hvatanja u koštac s izazovima oblikovanja pomirenja. U online susretima i diskusijama bilo je riječi o ugroženosti ljudskih prava u Europi, prije svega u odnosu na situaciju izbjeglica; o mirovnom

radu u kontekstu rasizma i govora mržnje, kao i o garanciji sigurnosti kroz razvijanje lokalnih mirovnih struktura.

Članovi u Hrvatskoj nastavili su svoj mirovni rad uprkos pandemiji i zemljotresima. A u Velikoj Britaniji Community for Reconciliation djeluje pod novim imenom Seedbeds.

U zadnjem članku Maria Biedrawa promišlja o paralelama između psiholoških posljedica oružanih sukoba i korona-pandemije te daje poticaje kako se nositi s tim.

Uživajte u čitanju i radujem se povratnom javljanju i poticajima.

Srdačno,

Lydia Funck

*Rad na pomirenju**nastavak 1. stranice*

Uvijek iznova opažamo da je u ovoj Europi „između Atlantika i Urala, Sjevernog Rta i Mediterana“ narušeno ljudsko dostojanstvo te da iz te Europe proizlazi nasilje. Impresivno nas je u jednoj međunarodnoj Zoom-diskusiji prošle jeseni na to podsjetila Rosá Björk Brynjólfssdóttir, članica Parlamentarne skupštine te zamjenica predsjedavajućeg Komisije za migraciju, izbjegle i prognane. (vidi str. 6)

U priopćenjima za medije i kampanjama s drugim organizacijama te u potpori akcijskim savezima poput United4Rescue, i dalje se zalažemo "da migranti i migrantice, izbjegli i azilanti/-ce budu u Europi prihvaćeni na humani način".

Povezanost rasizma, moći i seksizma, s kojima smo se počeli suočavati, smatramo izazovom za mirovne crkve. Pritom su osobito korisna iskustva naših članova/ica i prijatelja/ica u Velikoj Britaniji i Irskoj koja su nam višestruko koristila u internetskim raspravama s tom regijom. Time ćemo se baviti i na konferenciji u Strasbourgu kad se budemo bavili temom "Slike Boga i nenasilje".

I kao posljednje, ali ne i najmanje važno, angažirano pratimo kretanja u Europskoj Uniji: doprinose li „pomirenju naroda i kultura“? Naša izjava na kraju duge faze političkih odluka u vezi Višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) 2021 - 2027. jasno govori da financiranje istraživanja i proizvodnje oružja iz proračuna EU-a smatramo

ozbiljnom promjenom paradigme, te da dalje odluke o vojnim opcijama dovode u pitanje „Europu kao mirovni projekat“. Žalimo zbog u međuvremenu ugovorom zacementiranog Brexita, a pogotovo nas uzemiruje opasnost ponovnog izbijanja mukom zaustavljenog sukoba u Sjevernoj Irskoj.

Nadalje ćemo se zalagati za to da EU jača ljudska prava i klimatsku pravednost, te da jača Europa kao mirovni projekat, a ne da ljudske i financijske resurse veže u naoružanje i vojne akcije.

Ekumenska povelja završava molbom, koja ubuduće jednako vrijedi kao i prije 20 godina pri potpisivanju: „A Bog nade napunio

Pročitajte Izjavu Church and Peace-a o sigurnosno-političkim odlukama koje su donesene pod njemačkim predjedanjem Vijećem EU-a: www.church-and-peace.org/hr/2021/02/komentar-sigurnosnopoliticke-odluke-eu.

vas svakom radošću i mirom u vjeri da izobilujete u nadi snagom Duha Svetoga.“ (Rim 15,13)

Antje Heider-Rottwilm

Pročitajte Ekumensku povelju (Charta Oecumenica) na <https://t1p.de/COe>.

Photo: Church and Peace

Inspirirani za uspon

Barbara Forbes, članica odbora Church and Peace-a za Britaniju i Irsku, izvještava na regionalnoj konferenciji 13. ožujka/marta na temu „Gradnja mira od temelja“, u suradnji sa Savezom pomirenja u Velikoj Britaniji.

Razmišljajući o svijetu koji se čini preplavljen mržnjom koja se manifestira i u fizičkim oblicima i kroz govor mržnje, osjećali smo se blagoslovljenima slušajući nadahnjujuće govornike dok su s nama dijelili svoje iskustvo i mudrost. Sudionici konferencije došli su ne samo iz Velike Britanije, nego i iz cijele Europe – od Dublina do Moskve, od Berlina do Tirane preko Švicarske i Mađarske – kao i iz Pakistana i SAD-a. Bogata mješavina ljudi - i tema!

Predsjedavajuća Church and Peace-a, Antje Heider-Rottwilm, napomenula je da je od prve regionalne konferencije 2014. naš fokus uvijek bio mir u najširem smislu – ne samo u smislu militarizma, već i klimatskih promjena, rasizma i političkih zbivanja. Istaknula je povezanost između bogohuljenja i govora mržnje, koji se javlja u svim religijama kada su ljudi u iskušenju da klevetaju i obesecnjaju druge koji ne dijele zajedničku vjeru.

Glavna govornica Lisa Cumming, kvekerica, upoznala nas je s kvekerskim misliocem i akademikom Adamom Curleom – da moramo nemirne odnose pretvoriti u miroljubive, ali i transformirati uvjete u kojima živimo kako bi bili nepovoljni za nasilje.

Ovaj drugi izazov posebno je važan u današnjem svijetu. U nizu radionica nastavili smo tražiti način na koji bismo to mogli početi i

činiti, na primjer, baviti se govorom mržnje na internetu, nastojanjem da prijeđemo s nerasističkog na antirasističko, učeći iz nastojanja lokalnih inicijativa da se ljudi i zajednice međusobno zbliže.

Glavna govornica župnica dr. Sharon Prentis podsjetila nas je da slušamo duboku jadikovku koja se uzdiže iz našeg kontemplativnog života i da razvijemo uvjerljivu viziju otjelotvorenog načina života koji utječe na druge oko nas.

Inovacija ove konferencije bila je radionica „Otvoreni prostor“ za razmjenu osobnih zabrinutosti. Sudionici radionice čuli su o patnjama kršćanske zajednice iz Pakistana, koje se čine potpuno nerješivima i gdje je bilo kakav naš odgovor neadekvatan. Međutim, sudionici „Otvorenog prostora“ obećali su svoju potporu,

uključujući važno obećanje da će se moliti za njih.

Doživjeli smo izazove na mnogim razinama. Preobrazba odnosa i uvjeta u kojima živimo, da budu nepovoljni za nasilje, čini se vrlo visokom planinom za uspon, a znamo koje su nam slabosti. Riječi naših govornika/ca i voditelja/ica radionica pružit će inspiraciju i ohrabrenje za ovo putovanje. Kao što je američki kveker Bayard Rustin rekao: „Bog od nas ne zahtijeva da ostvarimo bilo koji od dobrih ciljeva koje čovječanstvo mora slijediti. Ono što on od nas zahtijeva je da ne prestanemo pokušavati.“

Barbara Forbes

Budite i vi inspirirani! Pronađite doprinose Konferencije i detaljno izvješće na: www.church-and-peace.org/en/regional-conferences

Samo mirovni poredak nudi sigurnost

Regionalni susret njemačkog govornog područja 2020.

Kako put mira može zadovoljiti potrebu za sigurnošću? Na mir se treba odvažiti (Bonhoeffer), a ipak postoji ljudska potreba za uređenom zajednicom. Tko brine za sigurnost, a tko za mir? Mir i sigurnost se ne isključuju, štoviše, oni se međusobno uvjetuju.

Oko 80 sudionika na regionalnom susretu njemačkog govornog područja 2020. bavilo se pitanjem napetosti između mira i sigurnosti. Susret se održao online 27. i 28. studenog/ novembra, organiziran od strane Church and Peace-a zajedno s Njemačkim menonitskim mirovnim komitetom, s njemačkim ogrankom Saveza pomirenja te njemačkim kvekerima.

Susret je započeo zanimljivim predavanjima o konceptu anarhizma kroz vodeće pitanje „može li se o miru i sigurnosti razmišljati na anarhistički način?“ Oba predavača, Ulrich Hahn i Benjamin Isaak-Krauβ, postavili su teze koje ukazuju na bliskost židovske i kršćanske teologije anarhističkoj kritici vlasti.

Za kršćane i kršćanke postoji samo jedan Gospodin i on nam želi omogućiti život slobodan od nesigurnosti i nasilja. „U Bibliji se država rijetko pojavljuje kao garant istinske sigurnosti, prije kao uzrok nesigurnosti i nasilja. Uz to, postoji sumnja u mogućnosti čak i države koja je voljna stvoriti stvarnu sigurnost. Istinska sigurnost raste demilitarizacijom, sudjelovanjem

u vlasništvu nad sredstvima za proizvodnju te u racionalnom korištenju resursa.“, kaže Isaak-Krauβ.

U subotu ujutro Hanne-Margret Birckenbach suprotstavila je dva pristupa o kojima se dalje raspravljalo na plenumu i večernjim malim grupama: „logika mira“ i „logika sigurnosti“. One su poput temeljne gramatike osnova za analize i opcije djelovanja u konfliktima. Prema logici sigurnosti, nasilje postaje problemom tek onda kada se usmjeri protiv vlastite pozicije i interesa.

S druge strane, u logici mira je nasilje u temelju problematično. Pristup mirovne logike naglašava: transformacija sukoba polazi od toga da uspješan odnos sukobljenih strana počiva na njihovoj međusobnoj ovisnosti. Priznavanje prava druge pozicije osnovni je uvjet kako bi se mogao uspostaviti dijalog i deeskalacija.

Šest radnih grupa popodne rasvijetlilo je perspektive međuovisnosti mira i sigurnosti te predstavilo projekte, povijesne kao i aktualne pristupe, kako mi kao kršćani/ke možemo djelovati unutar ovih napetosti.

Sudionicima je postalo jasno kako i sam mirovni poredak može ponuditi sigurnost. Zadaća za sve nas jest ostvarivati to na lokalnim razinama. Istovremeno moramo donosiocima odluka na političkoj i međunarodnoj razini, koji refleksno

Radionice

- Anarhija kao način života
- Utopija i Pensilvanija. Država može i drugačije
- Mirovno obrazovanje. Primjeri iz škole i Crkve
- Sigurnost nanovo promišljati. Političke strategije za dugoročnu sigurnost mirovnim sredstvima
- Sigurnost i solidarnost mirovnih radnika u inozemstvu. Strategije PBI-a i CPT-a

Doznajte više na: <https://t1p.de/rxyy>

posežu za oružjem, komunicirati da dokazani principi Logike mira (transformacija sukoba, dijalog, itd.) nude znatno bolju strategiju ka jednom sigurnijem svijetu.

Jakob Fehr

voditelj je Njemačkog menonitskog mirovnog odbora

Otkrijte poticaje i materijale za svoj mirovni rad na: www.church-and-peace.org/regionale-tagungen

Napetosti između mira i sigurnosti

Photo: Christian Peacemaker Teams

Mirovne Crkve pozvane da budu braniteljice ljudskih prava

Osiguravanje poštivanja ljudskih prava u Europi zahtijeva djelovanje na svim razinama društva te pogled na vlastitu ulogu u održavanju nepravde, zaključili su sudionici i sudionice virtualnog susreta Church and Peace u listopadu/oktobru prošle godine.

Održana povodom 70. obljetnice Europske konvencije o ljudskim pravima, internetska rasprava bila je usmjerena na zaštitu prava marginaliziranih osoba, posebno izbjeglih osoba i tražitelja/ica azila. Tri govornika, zajedno sa sudionicima/ama, sagledali su rad lokalnih organizacija i ulogu Vijeća Europe u zaštiti ljudskih prava u njegovih 47 država članica.

Rosá Björk Brynjólfssdóttir, članica Europskog parlamenta i potpredsjednica Odbora za migracije Vijeća Europe, istaknula je kako su se izazovi ljudskih prava u području migracija pogoršali od 2011. COVID-19 je učinio vidljivijom potrebu jednake zaštite migranata u vrijeme krize. Ona smatra da je najveći zadatak prihvatiti jedinstvo i suosjećanje. To znači raditi na osiguravanju života u sigurnosti za sve u mirnom, jednakom i

zdravom okruženju te eliminirati predrasude, rasizam i govor mržnje.

Jakob Fehr, Njemački menonitski odbor za mir, podijelio je kako lokalna organizacija Egejska solidarnost s migrantima (Aegean Migrant Solidarity, AMS) podupire izbjeglice i prati suđenja protiv njih na grčkom otoku Lezbosu od 2014. Kazao je kako, nakon što su iskusili nasilje, nepravdu i zapostavljenost, izbjeglice na otoku nemaju puno nade. Doista, na sam dan online događaja, policija je očistila alternativni izbjeglički kamp Pikpa, koji je bio sigurno utočište i svjetionik nade.

Andrew Lane, Kvekersko vijeće za europske poslove, u redovitom je kontaktu s Vijećem Europe u Bruxellesu. Osvrnuo se na brojne ljude diljem kontinenta čija se prava ne štite te napomenuo da unatoč tome što Europa trguje svojom civiliziranošću i poviješću podupiranja ljudskih prava, 70 godina Konvencije nije dovelo do dublje promjene kulture. On smatra da su mirovne Crkve pozvane ići dalje od političkog zagovaranja i trebaju biti pioniri radikalnih kontra-kulturalnih svjedočenja koja se temelje na proživljenom iskustvu onih čija se prava krše.

Živahni online razgovor s više od 50 sudionika iz deset zemalja

naglasio je da su potrebni kontinuirani naponi na svim razinama, kako bi se osiguralo poštivanje ljudskih prava. To uključuje političko zagovaranje i korištenje postojećih pravnih alata kao što je Konvencija, kako bi se države i institucije pozivale na odgovornost. I mirovne Crkve moraju poduzeti konkretne korake kako bi prepoznale vlastiti udio u uzrocima raseljavanja i prisilnih migracija; uključiti se u trenutnu javnu raspravu; pružiti humanitarnu potporu raseljenim ljudima.

Kao što je Rosá zaključno izjavila: "Ljudska prava moraju biti čuvana i mi kao građani moramo se pobrinuti da se to ostvari. Svi trebamo biti branitelji ljudskih prava."

Pročitajte više na: www.church-and-peace.org/en/2020/11/conversation-human-rights-in-europe

Kriminalizacija migracije

Saznajte više o kršenju ljudskih prava izbjeglica i migranata na egejskim otocima u koautorskom izvješću Egejske solidarnosti s migrantima (AMS) "Incarcerating the Marginalized: The Fight Against Alleged 'Smugglers' on the Greek Hotspot Islands". <https://t1p.de/7aqz>

Mrlja na stanju ljudskih prava u Europi: postupanje prema tražiteljima azila i izbjeglicama na otoku Lezbosu u Grčkoj.

O zemljotresu, COVID-u i velikim očekivanjima

Ana i Otto Raffai, članovi Church and Peace-a iz Hrvatske, izvještavaju o tegobama izazvanim potresom prošle godine te o nadi za ovogodišnji mirovni rad u regiji Jugoistočne Europe i šire.

Iza nas je neobična godina 2020. Ovdje u Hrvatskoj doživjeli smo „zagrljaj“ dvoje „suputnika“: Covid-19 i zemljotres. Još uvijek svakodnevno doživljavamo naknadne potrese.

Oba prirodna fenomena pokazali su snagu i slabosti zajednice. Snaga se očitovala kroz solidarnost cjelokupnog društva sa žrtvama potresa u Petrinji i Sisku; ljudi su organizirali humanitarnu pomoć i tjednima volontirali. Vrijedno zapažanja je to što je stanovništvo bez etničkih ograničenja pomagalo područje koje je naseljeno pretežno srpskom manjinom.

Pandemija Covid-a nas je obilježila. Mnoge radionice naše udruge RAND (Regionalna adresa za nenasilno djelovanje) morale su biti otkazane ili odgođene. Opasnosti i ograničenja su sveprisutna. Puno radimo online te očekujemo cjepivo.

Pod ovim nepovoljnim okolnostima još je teže podnositi političku nepouzdanost, koja potiče nepovjerenje javnosti, a pogotovo kroz krize i skandale korupcije na svijetlo dolazi socijalna nepravda. Javni diskurs je postao nasilniji, odjek je populističke politike koja je već godinama u našem regionu sasvim udomaćena.

Žene su ponovno odigrale važnu ulogu u otporu prema ovim sve

jačim političkim skučenostima u društvu. Prošle godine osnovane su nove inicijative za ukidanje nasilja prema ženama, koje uspješno izoštravaju javnu svijest.

Iz političke perspektive su izbjeglice na granici BiH i europske članice Hrvatske nevidljivi, jedva spomenuti na televiziji u Hrvatskoj. Vijesti o povredama ljudskih prava, ako do njih uopće i dođe, smatraju se ciljanim dezinformacijama. Izbjeglice su prikazani kao mladi muškarci sa zlokožnim namjerama, kojima ne treba vjerovati – to je

službena državna politika, utoliko opasnija, jer znamo kako je lako potaknuti nepovjerenje javnosti prema „drugima“.

Crkveni predstavnici nažalost nisu zauzeli jasan stav po ovim pitanjima. Crkva u regiji mogla bi se profilirati ako bi odlučila utjecati na javnost da zaštiti žrtve od nasilja.

Pogled u budućnost

Za 2021. godinu u RAND-u se nadamo mnogim osobnim susretima i treninzima. Nadamo se i mogućnostima strateških planiranja s međureligijskom inicijativom Vjernici za mir ovdje na jugoistoku Europe.

Mi i šest drugih mirovnih aktivistica i aktivista nadamo se otvaranju Akademije za politiku nenasilja, usprkos financijskim

Photo: Goran Božičević

neizvjesnostima. Ovaj projekt u nastajanju usredotočit će se na obrazovanje, djelovanje za mir te lobiranje – u pravo vrijeme obzirom na lokalne izbore koji se održavaju u svibnju/maju.

Puni nade gledamo u budućnost. Parafrazirajući njemačkog teologa Ernsta Langea: Nećemo si dopustiti da nas prepreke 2020. godine određuju, nego da nas vode naša velika očekivanja za budućnost.

Ana und Otto Raffai

Pripremni sastanak za otvaranje Akademije za politiku nenasilja

Seedbeds (Zasijane gredice)

Novo vrijeme za nekadašnju Zajednicu za pomirenje (Community for Reconciliation)

Nekadašnja Zajednica za pomirenje (Community for Reconciliation, CfR) spremna je za proljeće. Pridružena članica Church and Peace-a svoj je rad preuredila pod novim imenom Seedbeds (Zasijane gredice) te želi pridobiti rukovodeće osobe i zajednice za sve snažniji suživot ispunjen mirom (šalom).

Župnik Ash Baker, su-predsjedavajući Seedbeds-a, ovaj proces novog usmjerenja usporedio je s drvećem na zemljištu župnog centra Barnes Close u Velikoj Britaniji. Za zimu se ono priprema odbacujući listove i puštajući korijenje dublje prema novim izvorima energije. „Na dosadašnje izvore energije nismo se više mogli pouzdati onako kao što je dosada bilo moguće. Stoga i mi tjeramo korijene dublje do samog nastanka Cfr-a, kako bismo ovaj dar pripremili za novu generaciju.

CfR je osnovana prije 35 godina od strane župnog bračnog para Ujedinjene reformirane Crkve (United Reformed Church) Johna i Joane Johansen-Berg kao stambena

zajednica za naobrazbu i podršku mirotvoraca. U međuvremenu je Cfr mreža prisutna u cijeloj Velikoj Britaniji, s međunarodnim partnerstvima. Godine 2008. Cfr se pridružio Church and Peace-u.

Starenje članstva i smanjivanje njihovog broja potaknuli su razmišljanja o budućnosti. Razgovori sa Školom za obuku gradskih rukovoditelja, Newbigina iz Birminghama, rezultirali su zajedničkom vizijom Seedbeds-a s četiri područja.

Seedbeds Learning koncentrira se na razvoj rukovoditelja. Nude se programi praktičnog osposobljavanja za novu generaciju gradskih rukovoditelja (Change Makers), kao i akreditirani sveučilišni programi, uključujući magisterij iz teologije s naglaskom na gradsku misiju, ljudski razvoj i socijalnu pravdu, transformativno vodstvo ili ekologiju.

Change Makers povezani su s **Seedbeds Local**, koji podržava mirovni rad u zajednicama u teškim urbanim okruženjima. Lokalne

zajednice imenuju skupinu budućih čelnika za šestomjesečni program koji ih integrira u veću regionalnu i nacionalnu mrežu. Trenutno postoje četiri Seedbeds zajednice, u Birminghamu i istočnom Londonu.

Seedbeds Local-u pripadaju također i Red Letter Christians UK, „mreža ljudi koji žive za Isusa i pravедnost“, te koji se zanimaju za razmjenu iskustava u cijeloj Europi, veli Ash.

Međunarodno djelovanje događa se s partnerskim udrugama **Seedbed Global-a**, kao što je Cfr Footprints i njihova inicijativa Touch of Hope u Bosni, Hrvatskoj i Srbiji, te s partnerstvima za gradsko dušebrižništvo u Njemačkoj i Ukrajini.

Konačno, Seedbeds obnavlja svoje Cfr korijene u Barnes Close-u s **The Greenhouse** (Staklenik) centrom za sastanke i obrazovanje; mjestom za stvaranje i uzgoj mira (šaloma) s novom generacijom.

Obnova Cfr-a bio je proces prepuštanja i tranzicije, priprema za jedno novo vrijeme sa Seedbeds, kaže Ash. Raduje se preoblikovanju službe pomirenja tijekom sljedećih nekoliko desetljeća i što će vidjeti kako još više Božjeg šaloma ispunjava ljude i mjesta.

„Nužnost da što više kršćana postaje znakom nade u ranjenom svijetu ne može biti hitnija.“

Više informacija i rezervacije u Greenhouse na: <https://seedbeds.org>.

Budući čelnici iz lokalnog Seedbeds-a u Birminghamu i istočnom Londonu sastaju se na prvom sastanku Change Makers-a u Greenhouse-u u Barnes Close-u.

Termini

2.-5. Rujan/septembar 2021.

Skupština članova i međunarodna konferencija

Slike o Bogu i nenasilje

„I mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvat će vaša srca i vaše misli u Kristu Isusu.“ (Fil 4,7)

Straßburg, Francuska

Novi dokumenti na našoj web stranici:

„Komentar Church and Peace-a na najnovije sigurnosno-političke odluke EU-a“

Church and Peace, izjava za medije o stavu Upravnog odbora, 25. veljače/februara 2021.

„Atomsko naoružanje je zabranjeno – historijski dan“

Medijsko izvješće, 22. siječnja/ januara 2021.

Prilozi s regionalnih susreta u Njemačkoj, Velikoj Britaniji i Irskoj, kao i izvješća s online sastanaka na temu rasizma i „White Privilege“

Druga medijska izvješća Church and Peace-a

za download i dijeljenje:

www.church-and-peace.org/hr/dokumenti

Photo: Markus Spiske, Unsplash

Frankofona regija: Znakovi vremena pokreću razmjenu

U jesen 2020. Upravni odbor Church and Peace-a odaslao je svojim regionalnim grupama i članovima kao poticaj na razmjenu dijaloški dokument "Znakovi vremena", s pozivom "Otkrijmo što nam snaga Duha danas želi reći!". U ovako posebnoj godini postavlja se pitanje "Business as usual ili što učimo i kako idemo naprijed?"

Pandemija i dalje određuje život na različite načine. Kada je razina energije niska, uvijek iznova se postavlja pitanje prioriteta: Gdje postavljam naglasak u angažmanu za mir i pravdu? Što mogu učiniti? Kada je vrijeme za pauzu?

Frankofona regija pokrenula je mjesečnu razmjenu na temelju dijaloškog dokumenta "Znakovi vremena". "Želja nam je bila", kaže Maria Biedrawa, članica Odbora za ovu regiju, "jednostavno omogućiti razmjenu. Pod tim mislim na to što me pokreće u stvarima nenasilja i s čime imam posla u životu."

Razgovori su također dijalog između generacija, u kojem će

frankofoni članovi čuti više jedni od drugih narednih mjeseci. "Oslobodite se stresa, udite u razmjenu s drugim, iskusnim ljudima i suputnicima/ama te crpите snagu iz vjere koja je živa u nama", kaže Maria.

Nadalje: „S ove zajedničke polazne točke dajemo se dalje voditi. Ali već sada je jasno da nam jedan tako radostan, sadržajan i ljudski bogat susret jednostavno pričinja dobro i potreban je u vremenima poput ovih.“

Želite li razgovarati s drugim članovima Church and Peace-a? Za više informacija obratite se Međunarodnom uredu.

Dokument o dijalogu možete pronaći na internetu na: www.church-and-peace.org/hr/2020/10/prepoznati-znakove-vremena

Sjeverna Irska**Zamišljanje novog normalnog**

Na događanju koje je organizirala South Belfast Eco-Quaker Group tijekom festivala Imagine Belfast 2021, član Church and Peace-a Tony Weekes predložio je holističku viziju rada. Pod geslom „Zamislimo 'novo normalno!'“ oko 35 sudionika istraživalo je pristupe kao što su obnovljiva energija, univerzalni osnovni dohodak i izgradnja blagostanja zajednice kao održivije, pravednije načine postojanja i rada nakon pandemije.

Globalno**Fokus na prigovor savjesti**

Međunarodni pokret pomirenja - IFOR, član utemeljitelj C&P-a, istaknuo je pitanje prigovora savjesti u prvoj polovici 2021. godine nizom webinarima o kampanjama i intervencijom na 46. zasjedanju Vijeća UN-a za ljudska prava. Webinar su se fokusirali na strateške parnice, UN-ov sustav ljudskih prava, javnu svijest i međunarodnu solidarnost. <https://t1p.de/x27a>

Globalno/UK**Bolja izgradnja za sve stvorenje**

Webinar koji je u veljači/februaru ponudio Svjetski odbor Prijatelja za savjetovanje (FWCC) istraživao je kako bi pandemija koronavirusa mogla pokrenuti ambiciozne akcije u vezi s klimatskom pravdom. Osmi sastanak serije Quaker Conversation „Kako iskoristiti trenutak da zaštitimo Božje stvorenje i život na zemlji?“, raspravljala je o načinima za bolju izgradnju i stvaranje održivije budućnosti. Odjel za Europu i Bliski istok FWCC-a član je Church and Peace-a. Pogledajte webinar: <https://t1p.de/acac>

UK**Ash Wednesday Witness**

Članica Church and Peace-a, Kršćanska kampanja za nuklearno razoružanje, prvi je put bila online domaćin Ash Wednesday Witness and Resistance. Sastajući se radije u vlastitim domovima, a ne ispred Ministarstva obrane u Londonu, 150 sudionika zahvaljivalo je za Ugovor o zabrani nuklearnog oružja, žalovalo zbog britanske politike potpore nuklearnom oružju, te molilo za mir. Pogledajte na: <https://t1p.de/nm85>

iz mreže

Švicarska/Bosna i Hercegovina

Transformacija ratne traume

Članica C&P-a Julianne Funk jedna je od urednica materijala o transformaciji traume u Bosni i Hercegovini, pokrenutim u veljači. "Iscjeljenje i izgradnja mira nakon rata" istražuje strategije za promicanje oporavka i iscjeljenja sjećanja u zemljama koje se obnavljaju nakon oružanog sukoba. Knjiga: youtu.be/zicmKhDO_w8. Narudžbe (kod za popust FLR40): <https://t1p.de/uaxf>

Francuska

Obnavljajuća pravda i nenasilje

Francuski ogranak Međunarodnog pokreta pomirenja (MIR France), koji je član mreže Church & Peace, na online konferenciji 27. marta/ožujka bavio se odnosom između obnavljajuće pravde, pomirenja i nenasilja. Ovom skupu, na kojem je glavni govornik bio zatvorski kapelan i baptistički pastor Christophe Hahling iz francuske Platforme za obnavljajuću pravdu, pridružilo se 35 učesnika. Sljedeće izdanje publikacije Cahiers de la Réconciliation MIR-a France će objaviti Hahlingovo izlaganje.

Švicarska

Molitva iz Grandchampa za jedinstvo kršćana u ovoj godini

Zajednica Grandchamp, članica Church and Peace-a, pripremila je materijale za Tjedan molitve za jedinstvo kršćana 2021. na temu „Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda.“ (Ivan 15). Već više od jednog stoljeća crkve širom svijeta okupljaju se jednom godišnje na molitve i promišljanja o jedinstvu, obično između 18. i 25. siječnja/januara. Preuzmite materijale na: <https://t1p.de/rnb>.

Jugoistočna Europa

Vjernici za mir pokrenuli podcast

U studenom 2020. međureligijska inicijativa Vjernici za mir u jugoistočnoj Europi pokrenula je seriju podcasta koji istražuju povezanost između suvremenih problema, nenasilja i vjere. Epizode su istraživale koncept odgovornosti u post-Covid društvu, solidarnosti i (ne)povjerenja u politici. Vjernici za mir, koji imaju za cilj ojačati mirovni potencijal u abrahamskim tradicijama, uključuju i članove Church and Peace-a i prijatelje iz regije. <https://t1p.de/dhc2>

Završna riječ

Vremena korone – kad postane neizdrživo

Misli Marije Biedrawe, članice odbora Church and Peace-a, o paralelama između njezinih iskustava kao mirovne radnice na sukobljenim područjima i stvarnosti koronavirusa.

Kao i u svim ekstremnim situacijama, tako i sada otkrivamo svoju ljudskost, ali i ranjivost. Virus je neke od nas gurnuo u nepodnošljive uvjete. Fizička, duševna i socijalna ravnoteža su izbačene iz kolosijeka, intelekt više ne surađuje,

virusa i njegove posljedice slični sindromu posttraumatskog stresa (PTSP). Tipični simptomi su: izljevi bijesa, sveobuhvatan osjećaj ugroženosti i nemoći, nesanica, ovisničko ponašanje, depresivna stanja, socijalno povlačenje, iracionalni strah od nepoznatih situacija, stalno ponavljanje proživljavanja neke strašne situacije u vlastitom umu i određena izravnost jer jednostavno nedostaju riječi za jedno takvo iskustvo.

Pripovijedajte sebi i drugima priče u kojima ste izdržali teška vremena. Što je ondje bila iskra života koja je to omogućila? Što je danas bilo lijepo i smisleno te čemu se nadate sutra?

- Brinite o svojoj tjelesnoj, duševnoj i socijalnoj ravnoteži. Što vam je u prošlosti činilo dobro? Činite to! Što je vašoj susjedi, kolegi ili prijateljici pomoglo? Ako Vam se to ne čini potpuno besmislenim, onda pokušajte i vi isto, te razgovarajte s njima o tome. To stvara osjećaj uzajamnosti.
- Povežite se (ponovo) s prirodom. Odaberite si jednu biljku na sljedećem čošku ulice, redovito ju posjećujte i promatrajte kako sćušnim promjenama očekuje proljeće.
- Nasmijavajte redovito svoje okruženje, a ako živite sami, kupite si knjigu viceva. Čitajte 3 vica dnevno te ih potom nekome ispričajte.
- Isključite televiziju i socijalne medije ukoliko vam određena vrsta vijesti prčinja velik strah.
- Molite. Uranjajte sebe, svoje mile, bolesne i umiruće, nas sve, cijelo stvorenje, neprestano u dubinu Božje ljubavi.

Photo: Kelly Sikkema, Unsplash

vrijednosti, čak i sama vjera, mogu posustati. Neke zajednice i odnosi, ali i posebno izložene profesionalne skupine (poput socijalno-medicinske službe) ušle su u zone sukoba u posljednjih godinu dana.

Od samoga početka liječnici i psiholozi govore da su izbijanje

Ali kako možemo jedni drugima u ovoj situaciji činiti dobro?

- Njeguajte svoje bliske i daljnje odnose i ne razgovarajte samo o virusu i katastrofama. Ostanite su-čovjek.
- Postanite „babica riječi“: pomozite sebi i drugima pronaći riječi za ono što trenutno proživljavate.

Maria Biedrawa